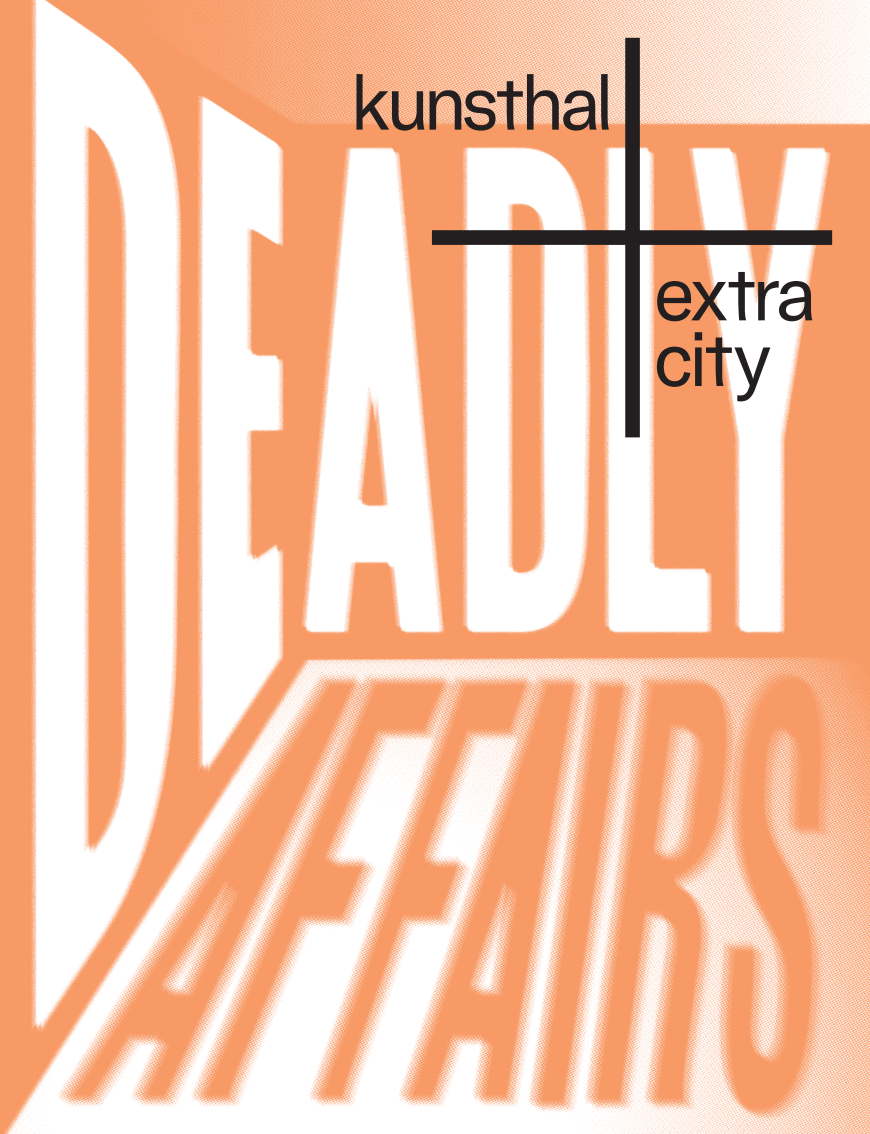

kunsthal
extra
city
DEADLY
AFFAIRS

Beste bezoeker,

Van harte welkom in Kunsthal Extra City.

Wij hechten veel belang aan heldere communicatie over de tentoonstellingen, onder andere met deze brochure, maar ook bijvoorbeeld met gratis rondleidingen.

We proberen zoveel mogelijk anderstalige video's en teksten in de tentoonstelling naar het Nederlands te vertalen. Vraag er gerust naar bij de onthaalmedewerker.

Aarzel ook niet de onthaalmedewerker aan te spreken als je suggesties hebt voor Kunsthal Extra City of vragen bij de kunstwerken.

Je kan ons daarnaast steeds bereiken via info@extracity.org of +32 3 677 16 55.

Geniet van je bezoek,
het team van Kunsthal Extra City

Kunsthal Extra City werkt met hedendaagse beeldende kunst die ons doet nadenken over actuele thema's in de stad van vandaag. Kunst prikkelt ons om de samenleving in verandering beter – of anders – te begrijpen. We stimuleren nieuwe verbindingen tussen kunst, kunstenaars, onderzoekers en stadsbewoners en dragen bij aan een breder maatschappelijk draagvlak voor artistieke reflectie en verbeelding.

‘Deadly Affairs’
23.03 – 30.06.2019

Met werk van Boris Anje, Valentino Bellini & Eileen Quinn, Don’t Follow the Wind, Jessika Khazrik, Daniel Lambo, Hira Nabi, Franziska Pierwoss, Natascha Sadr Haghighian & Ashkan Sepahvand, Neda Saeedi, Susan Schuppli, Adrien Tirtiaux en Various Artists

Curator Antonia Alampi
Onderzoekscurator Caroline Ektander
Assistent-curator Zeynep Kubat

We leven in een tijdperk waarin de menselijke impact op de planeet zo groot is dat het zijn sporen zal nalaten in de komende millennia. Buitensporige ontginning, productie en verspilling maken de voortdurende economische groei mogelijk die inherent is aan de moderne – hoofdzakelijk westerse – manier van leven.

‘Deadly Affairs’ brengt de milieu-onrechtvaardigheid in beeld die ontstaat door “externaliteiten” (dat is de externe schade die voortkomt uit een economische activiteit, in dit geval de besmetting van mens en milieu). De tentoonstelling volgt stromen van uitbuiting, arbeid en grondstoffen en toont aan dat de privileges en burgerrechten van het Westen alleen standhouden door de exploitatie van landen en milieu buiten de grenzen van Europa. ‘Deadly Affairs’ focust op de wereldwijde handel in giftige afvalstoffen en het trage, onspectaculaire geweld dat hiermee samen gaat – een vorm van geweld die nauwelijks is te vatten of voor te stellen omdat de relatie tussen oorzaak en gevolg makkelijk kan worden ontkend.

‘Deadly Affairs’ presenteert werk van nationale en internationale kunstenaars die het “giftige” vanuit verschillende invalshoeken onder de loep nemen. Het onderzoekt welke politieke, economische en sociale ketens de productie van giftige stoffen en hun onrechtvaardige verdeling over de wereld mogelijk maken. Tegelijk ontbloot het de fysieke en emotionele sporen die het sluimerende gif nalaat.

De kunstwerken worden in de tentoonstellingsruimte omringd door een web van teksten – van historische feiten tot spreekwoorden, gedichten, verhalen en wetenschappelijke teksten – die laten zien hoe we als individu en als samenleving over het "giftige" spreken. Ze verschijnen op oranje verfvlekken, die verwijzen naar de uiterst giftige, zwavelhoudende vulkanische mineralen waaruit eeuwenlang oranje pigment werd gewonnen voor alchemisten en kunstenaars.

De inrichting van de tentoonstelling, uitgedacht door kunstenaar Adrien Tirtiaux, centreert zich rond een gecementeerde muur die de ruimte doorklieft en dienst doet als ondersteunende structuur voor de kunstwerken en het onderzoeksmateriaal. Deze sculpturale ingreep benadrukt de moeilijke zichtbaarheid van het giftige en de westerse mentaliteit van “wat niet weet, wat niet deert”. Het is een soort baken dat je door de tentoonstelling loodst en je er fysiek en zintuiglijk mee verbindt.

Door dieper in te gaan op de economische ongelijkheid en de culturele gewoonten die de verspreiding van giftige stoffen vandaag mogelijk maken, probeert de tentoonstelling bij te dragen aan een breder begrip van

het “eigendomsrecht” van het milieu. ‘Deadly Affairs’ wil op die manier laten zien dat de ongelijke verdeling van milieurampen een politiek probleem is, inherent verweven met kwesties als kapitalisme, klasse en ras.

CAHIER #5: DEADLY AFFAIRS
De tentoonstelling wordt begeleid door een Cahier samengesteld door Antonia Alampi en geredigeerd door Pia Chakraverti-Wuerthwein, met nieuwe en bestaande teksten van Antonia Alampi, Ayushi Dhawan, Caroline Ektander, Maximilian Feichtner, Zeynep Kubat, Simone Müller en Jonas Stuck. De Cahier kan gratis worden gedownload op onze website.

Deze tentoonstelling is onderdeel van 'Toxic Commons', geïnitieerd door Caroline Ektander, Antonia Alampi en SAVVY Contemporary, Simone Müller en een onderzoeksgroep van het Rachel Carson Center bestaande uit Ayushi Dhawan, Maximilian Feichtner en Jonas Stuck.

IN DEZE BROCHURE VIND JE MEER INFORMATIE OVER ELK KUNSTWERK. DE TENTOONSTELLING VOLGT GEEN VAST PARCOURS, DAAROM ZIJN DE KUNSTENAARS HIER ALFABETISCH GEORDEND. DE NUMMERS BIJ DE KUNSTENAARS OP DE VOLGENDE PAGINA’S, KOMEN OVEREEN MET DE NUMMERS OP DE LABELS IN DE TENTOONSTELLING.

1. Boris Anje

‘Conscious us 1’, (2017-2018)

‘Conscious us 2’, (2017-2018)

Het buitensporig en blindelings consumeren, wegwerpen en opnieuw kopen van spullen door een kleine minderheid van de wereldbevolking heeft gevolgen voor het milieu en de leefomstandigheden van de meerderheid.

Boris Anje, ‘Conscious us 1’ (2017-2018), courtesy de kunstenaar

In zijn werk laat Boris Anje zien hoe sommige economisch bevoorrechte individuen afhankelijk zijn van bekende merken, en dan vooral van hun status en financiële en symbolische waarde. Zelf zegt hij het als volgt: “In deze consumptiemaatschappij wordt het verlangen om te doen alsof, een menselijke nood, een katalysator van ons leven. Het laat ons geloven dat het ons superieur maakt, dat het ons in staat stelt vooruit te komen in de samenleving.”

De schilderijen in deze tentoonstelling maken deel uit van een grotere reeks. De huid van de mensen is vervangen door logo’s van bekende multinationals. Dit is zowel een cynische commentaar op wie deze mensen zijn geworden en wat hun verwisselbare identiteit bepaalt, als op de (kapitalistische) “ziekte” die ze dragen en verspreiden. Ze poseren voor een “selfie” tegen een achtergrond van artificiële, glamoureuze kleuren met pictogrammen die waarschuwen voor radioactieve straling (“Caution radiation zone”): een hoogst gevaarlijke zone doet hier dienst als decor voor modieuze poses. Status wordt in de kapitalistische gedachte gedefinieerd door materialisme, door bezit als tastbare troost. De kortzichtigheid die hiermee gepaard gaat, heeft echter een onmeetbare impact op het aardse systeem als geheel.

Boris Anje is geboren in 1993 in Bamenda (CMR) en woont en werkt in Douala (CMR).

2. Valentino Bellini & Eileen Quinn

‘This is how we walked on the moon’, (2018–2019)

Een bevolking aanvaardt de aanwezigheid van gevaarlijke industrie omdat die de belofte met zich meebrengt de lokale werkloosheid en armoede op te lossen.

‘This is how we walked on the moon’ is een samenwerking tussen fotograaf Valentino Bellini en journaliste Eileen Quinn. Het brengt onderzoeksjournalistiek, archiefmateriaal, interviews en foto’s samen die gelinkt zijn aan de geschiedenis van de petrochemische industrie in de regio Siracusa in Sicilië en wat ervan is overgebleven in de omgeving en in de lichamen en herinneringen van de mensen.

Het industrialisatieproces verliep hier ongelooflijk snel en was blind voor de impact op het milieu. Het transformeerde Oost-Sicilië, één van de armste agrarische regio’s van Italië, in de jaren 1950-1960 in een van de grootste petrochemische fabrieken van Europa. Het werd gedreven door de hoop en met als doel om Italië onafhankelijk te maken op het vlak van oliewinning, -verwerking en -export.

‘This is how we walked on the moon’ belicht de verstrengeling van de lokale geschiedenis, internationale relaties en industriële belangen, met de inmenging van criminele organisaties zoals de maffia en de kartels van multinationals. Het werk toont de evolutie van de petrochemische fabriek tot een decadent

complex dat werd gedwongen tot overname door buitenlandse bedrijven met een toenemende werkloosheid tot gevolg. Het laat ook de weerslag zien op de gezondheid en het leven van de naburige bevolking, die na jarenlange blootstelling aan giftige stoffen nu het slachtoffer is van kanker en misvormingen bij geboorte.

Valentino Bellini is geboren in 1984 in Palermo (IT) waar hij nog steeds woont en werkt. Eileen Quinn is geboren in 1989 in Parijs (FR) en woont en werkt in Palermo (IT).

Valentino Bellini en Eileen Quinn, ‘This is how we walked on the moon’, (2018-2019), courtesy de kunstenaars.

3. Don’t Follow the Wind Collectief

‘A Walk in Fukushima’, (2015–lopend)

Wat kan kunst betekenen te midden van een catastrofe, wanneer verwoesting en besmetting het leven onmogelijk hebben gemaakt?

‘Don’t Follow the Wind’ is een lopende tentoonstelling die plaatsvindt in de afgebakende exclusiezone in Fukushima – het geëvacueerde, radioactieve terrein rondom de kerncentrale Dai-ichi, afgezet in de nasleep van de kernramp in 2011. De radioactieve besmetting scheidt de bewoners van hun huizen, land en gemeenschap en verspreidt zich steeds verder.

Verschillende kunstenaars maakten nieuwe werken voor drie locaties die door voormalige bewoners ter beschikking werden gesteld. Aangezien de zone besmet is en ontoegankelijk voor publiek, zal de tentoonstelling blijven doorgaan maar grotendeels onzichtbaar zijn – een toestand gelijkaardig aan de straling zelf – en alleen te bezoeken zijn in de toekomst, wanneer het voor de bewoners veilig is weer terug te keren.

De installatie die hier te zien is bestaat uit een 360-graden video in een headset gemaakt door een familie die in Fukushima net buiten de besmette zone leeft. De film is een intiem portret van de “ontoegankelijke” kunsttentoonstelling in een zone waar meer dan honderdduizend mensen zijn geëvacueerd en afgesloten van hun huizen, voor een ongedefinieerde

Don't Follow the Wind, installatie van de tentoonstelling in de exclusiezone in Fukushima, (2015-lopend), courtesy Don’t Follow the Wind

periode, misschien zelfs voor decennia. Een kaart schetst de huidige toestand van deze zone en voorziet informatie over de specifieke delen. De installatie geeft een idee van de enorme omvang van de ramp – van de persoonlijke ervaring tot de macro-politieke aspecten ervan – en van de manier waarop kunstenaars op dergelijke kaders kunnen reageren.

Het collectief van Don't Follow the Wind bestaat uit Chim↑Pom, Kenji Kubota, Eva en Franco Mattes en Jason Waite.

4. Jessika Khazrik of the Society of False Witnesses

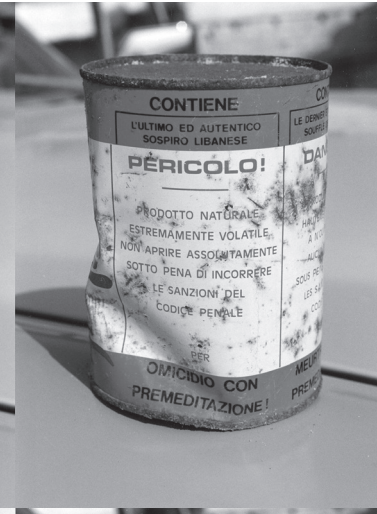
‘All the Flowers That Were Thrown on My Head Come Back Panting’, (2016-lopend)

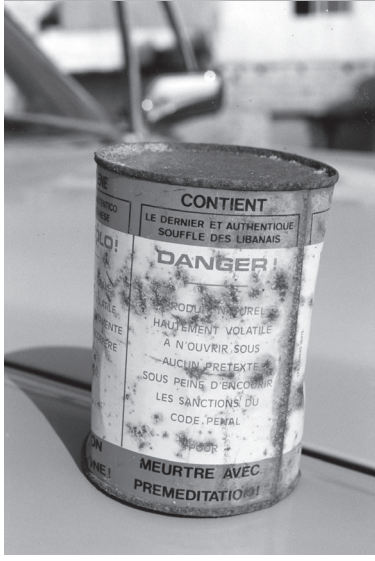
‘Waste Eats Your Histories’, (2016-lopend)

Deze twee series maken deel uit van Jessika Khazriks ‘Blue Barrel Grove project’ (2013-lopend) en vertellen ons aan de hand van één specifieke case iets over de mondiale (afval)economie. Het project gaat over de uitwisseling van giftige afvalstoffen in 1987 tussen de Italiaanse maffia en de Libanese Strijdkrachten (een militie die een belangrijke rol speelde in de Libanese Burgeroorlog van 1975 tot 1990 en momenteel tot de leidende politieke partijen behoort). Het transport verliep over zee in olievaten en containers, waarvan de helft werd gedumpt in een steengroeve nabij het huis waarin Khazrik opgroeide. Pierre Malychef, een eco-toxicoloog en herborist, werd samen met twee andere wetenschappers door de Libanese autoriteiten aangeduid om de zaak te onderzoeken. De case werd echter gesloten toen Malychef werd aangehouden en beschuldigd van het afleggen van een “valse getuigenis”.

Bij elke nieuwe versie van ‘Waste Eats Your Histories’ herschikt Khazrik een selectie uit de duizenden foto’s van afval, stortplaatsen, bloemen en planten uit het laboratorium van de herborist Malychef. Het zijn dezelfde foto’s – door Malychef verzameld als forensisch bewijs van illegale handel – die door de “wets-

CONTIENE
L'ULTIMO ED AUTENTICO
SOSPIRO LIBANESE
PERICOLO!
PRODOTTO NATURALE
ESTREMAMENTE VOLATILE
NON APRIRE ASSOLUTAMENTE
SOTTO PENA DI INCORRERE
LE SANZIONI DEL
CODICE PENALE
OMICIDIO CON
PREMEDITAZIONE!

CONTIENT
LE DERNIER ET AUTHENTIQUE
SOUFFLE DES LIBANAIS
DANGER!
PRODUIT NATUREL
HAUTEMENT VOLATILE
A N'OUVRIR SOUS
AUCUN PRETEXTE
SOUS PEINE D'ENCOURIR
LES SANCTIONS DU
CODE PENAL
MEURTRE AVEC
PREMEDITATION!

CONTENT
THE LAST SIGH
OF LEBANESE PEOPLE
DANGER!
DO NOT OPEN UNDER
ANY CIRCUMSTANCES
SUBJECT TO LEGAL
RECOURSE
DELIBERAT
MURDER

handhaving” werden gebruikt als tegenbewijs. ‘All the Flowers That Were Thrown on My Head Come Back Panting’ geeft een kijk op afval als een materie die buiten elke geschiedenis en classificatiesysteem valt. Door foto’s uit het archief van Malychef samen te voegen, creëert Khazrik een gelaagde ecologie waarin bloemen en afval samenwerken.

Jessika Khazrik is geboren in 1991 in Beirut (LBN), waar ze woont en werkt.

Met dank aan ARTX Designagentur Berlin en Al Design El Rayess

← Pierre Malychef, Jessika Khazrik of The Society of False Witnesses, ‘Content, Contact and Danger’, (1995-2015-lopend), courtesy Pierre Malychef en de kunstenaar

5. Daniel Lambo

‘Ademloos’, (2018)

Veel bedrijven hebben bewust op grote schaal giftige materialen geproduceerd, verdeeld en verkocht, of hun werknemers blootgesteld aan uiterst toxische stoffen: men spreekt hier van “corporate homicides”. Pas in 1989 komt er met het Verdrag van Bazel een wereldwijde overeenkomst om het internationale vervoer en de verwijdering van gevaarlijk afval te reguleren. Enerzijds maken wetgevingen het de industrieën steeds moeilijker, door sluitingen te eisen, bepaalde stoffen of processen illegaal te maken of radicale wijzigingen in de productie af te dwingen. Anderzijds zijn nog maar weinig bedrijven schuldig bevonden of verantwoordelijk gehouden voor het geweld en de sterfgevallen die ze op hun geweten hebben. Veel bedrijven zijn blijven functioneren door simpelweg hun activiteit en afzetmarkt te verplaatsen buiten de Europese grenzen, meer specifiek naar het Zuiden.

Filmmaker Daniel Lambo onderneemt een intense zoektocht naar de waarheid achter de dodelijke asbestindustrie. Als vertrekpunt neemt hij de dood van zijn vader en vele anderen uit zijn geboortedorp Kapelle-op-den-Bos, waar de fabriek van Eternit was gevestigd, ooit één van de grootste asbest producerende multinationals ter wereld. Zijn zoektocht brengt hem naar het Indische dorp Kymore waar hij een actieve asbestfabriek ontdekt die ooit in handen was van het Belgische Eternit. Hij botst daar op het grootste asbeststort van India en onthult een koelbloedige industrie die nog steeds het leven van arbeiders en consumenten wereldwijd in

gevaar brengt. De film is een aangrijpend verhaal over de strijd van individuen tegen de nog steeds groeiende asbestindustrie.

In de tentoonstelling is documentatie te zien uit het uitgebreide onderzoek dat aan de film vooraf ging.

Daniel Lambo is geboren in 1968 in Willebroek (BEL), en woont en werkt in Brussel (BEL).

DE FILM WORDT GETOOND OP 18.04.2019 IN AANWEZIGHEID VAN DANIEL LAMBO.

Daniel Lambo, ‘Ademloos’, (2018), film still, courtesy de filmmaker

6. Hira Nabi

‘A Ship Story (as part of an Indian Ocean saga)', (2019)

De giftige producten die onbedoeld ontstaan tijdens het industrieel productieproces, verdwijnen niet zomaar. Ergens zal iemand – waarschijnlijk iemand die weinig andere keuze heeft – ze ontmantelen en dumpen, en er ondertussen zelf door besmet geraken.

Waar gaan schepen heen om te sterven? ‘A Ship Story (as part of an Indian Ocean saga)' speelt zich af op het scheepskerkhof in Gadani in Pakistan, een van de grootste sites ter wereld waar afgedankte schepen worden gesloopt. De schepen bevatten vaak nog overblijfselen van toxische en gevaarlijke stoffen en worden ontmanteld door arbeiders in extreem gevaarlijke werkomstandigheden.

In de documentaire-fictieve film van Hira Nabi krijgt het containerschip ‘Ocean Master’ een eigen stem en menselijke eigenschappen. Het treedt in dialoog met de arbeiders die het stukje voor stukje uit elkaar halen en de restanten in de lokale economie inbrengen. Kwalitatief staal en hout, en elk ander overblijfsel wordt voor weinig geld verder verkocht. De kunstenares schrijft: “Deze industrie is het vertrekpunt van uiteenlopend onderzoek: naar de vernietiging van de maritieme ecologie, naar de uitbuiting en slechte werkomstandigheden van migranten, naar een netwerk van gelinkte industrieën die rijkdom accumuleren en naar een machtsonevenwicht tussen het geïndustrialiseerde Noorden versus het armere Zuiden.”

Hira Nabi, ‘A Ship Story (as part of an Indian Ocean saga)', (2019), courtesy de kunstenaar

Hira Nabi is geboren, en woont en werkt in Lahore (PAK).

7. Franziska Pierwoss

‘Im Amerika’, (2015/19), in samenwerking met Siska

‘Biasca, Balconia & Diabolo’, (2019)

Sinds de jaren 1970 is bekend dat het inademen van asbestvezels onder andere longvlieskanker kan veroorzaken. Deze informatie werd echter door de bedrijven die asbesthoudende materialen produceren in de doofpot gestopt om kapitaalverlies, arbeidersstakingen en schadeclaims te vermijden.

Franziska Pierwoss & Siska, ‘Im Amerika’, (2015/19), video still, courtesy de kunstenaars

Asbestplaten zijn goedkope, lichte, flexibele en duurzame bouwmaterialen. Ze worden sinds het begin van de 20ste eeuw wereldwijd gebruikt in private en publieke gebouwen, van kinderdagverblijven tot rusthuizen. Het asbest dat gebruikt werd door het Zwitsers-Belgische bedrijf Eternit werd tijdens het apartheidsregime (1948-1990) door seizoenarbeiders gewonnen in mijnen in het zuiden van Afrika.

De video van Franziska Pierwoss (gemaakt in samenwerking met de Libanese kunstenaar Siska, met muziek van Christian Blumberg) toont beelden van eengezinswoningen die het bedrijf Eternit bouwde voor de arbeiders ter compensatie van het gevaar dat ze liepen.

De potten – van klein tot gigantisch – refereren aan de gebruiksvoorwerpen van Eternit die nog steeds in omloop zijn, in het bijzonder de karakteristieke bloempot BIASCA in de vorm van een olifantenoor, ontworpen door de Zwitserse designer Willi Guhl. De kunstenaar toont aan hoe wijdverspreid – in tijd en plaats – asbest is, en hoe onschuldige, mooie voorwerpen het onheil en het toxische hart van het materiaal verbergen.

Franziska Pierwoss is geboren in 1981 in Tübingen (DEU) en woont en werkt in Beirut (LBN) en Berlijn (DEU).

Met de steun van het Berlin Senate Department for Culture and Europe.

8. Neda Saeedi

‘Seven Hills’, (2019)

De Amerikaanse socioloog Donna Haraway definieert het “Plantationoceen” waarin we vandaag leven als volgt: “Het Plantationoceen is een ordening van de wereldeconomieën die gebaseerd is op monocultuur, vervreemde arbeid, financieel kapitaal, productieketens over lange afstanden, niet-hernieuwbare grondstoffen, toenemende mechanisatie en controle door bedrijven. Het is ook een gewelddadige reorganisatie van landschappen waar meerdere soorten bij elkaar leven.”

Het werk ‘Seven Hills’ van Neda Saeedi kan in deze context worden gezien. Met de Witte Revolutie wilde de sjah van Iran het land moderniseren. De regering bouwde daarom begin jaren 1970 de Dez Dam in de provincie Khuzestan, plantte er een suikerrietveld en -raffinaderij en nam naast werkkrachten uit de nabijgelegen nederzettingen ook Bakhtiari-nomaden in dienst. Het inzetten van de Bakhtiari’s was een poging om deze stam – die steeds onderweg was en onafhankelijk functioneerde van de overheidsinstellingen – te “civiliseren”.

De installatie van Saeedi die hier te zien is, maakt deel uit van het grotere project ‘Garden of Eden Moving; A Petrified Tribe’. Het werk is samengesteld uit sculpturale en geluidselementen die verwijzen naar de ervaring van de Bakhtiari op het moment dat ze de overgang maakten naar een sedentair leven en gedwongen arbeid. Dit gebeurt via de metafoor van het schaap, dat ook nu nog door nomadische stammen als vee wordt gehouden, en

het suikerriet waarvan de commerciële productie volgens monocultuur giftig is voor mens en milieu.

Neda Saeedi is geboren in 1987 in Teheran (IRN) en woont en werkt in Berlijn (DEU) en Teheran (IRN).

Neda Saeedi, ‘Seven Hills’, (2019), detail, courtesy de kunstenaar

9. Susan Schuppli

‘Trace Evidence’, (2016)

Verontreiniging kan zich wijd verspreiden en de materiele en biologische effecten kunnen jaren, zelfs decennia lang onzichtbaar blijven. Een onweerlegbare link aantonen tussen oorzaak en gevolg is daarom een moeilijke juridische uitdaging. Bedrijven en staten die wereldwijd klimaatverandering en milieu-ongelijkheid in de hand werken, kunnen zo ongestraft blijven functioneren.

Nucleair afval gedraagt zich echter niet zoals andere complexe giftige stoffen. Ondanks hun radicale en verborgen aard, laat het unieke karakter van radioactieve elementen een dodelijk spoor achter dat direct leidt naar hun bron. De video-trilogie ‘Trace Evidence’ van kunstenaar en onderzoeker Susan Schuppli (met een “soundscape” door Philippe Ciompi) onderzoekt de geologische, meteorologische en hydrologische nucleaire verschijningsvormen van radioactieve elementen in materie. Het toont hoe ze zich voortbewegen en verspreiden door wind en water, over geografische gebieden heen.

‘Trace Evidence’ focust op drie gebeurtenissen; de gevolgen van de ontdekking van oude kernreactoren op de uraniummijnsite van Oklo in Gabon in 1972; de meting van een hoge stralingsgraad in de Zweedse kerncentrale Forsmark op 28 april 1986 (die de wereld alarmeerde over de Tsjernobyl-ramp die twee dagen eerder in Oekraïne had plaatsgevonden); en de 7600 km lange

en vijf jaar durende reis van radioactieve deeltjes van de kerncentrale Fukuskima-Daiichi in Japan doorheen de waters van de Stille Oceaan tot aan de westkust van Vancouver Island.

Susan Schuppli is geboren in 1967 in Ottawa (CAN) en woont en werkt in Londen (GBR).

Susan Schuppli, still uit ‘Hydrology’ in ‘Trace Evidence’, (2016), courtesy de kunstenaar

10. Adrien Tirtiaux

‘Toxic Tales’ (2019)

De ruimtelijke ingrepen van Adrien Tirtiaux vertrekken van het gegeven dat “het giftige” nauwelijks zichtbaar is in de materialiteit van de dingen en een “tweede blik” vraagt om begrepen te worden.

De muur die dwars door de ruimte snijdt, gerealiseerd door Olivier Goethals voor de vorige tentoonstelling, is de kapstok voor Tirtiauxs belangrijkste ingreep. De kunstenaar bekleedde dit volume met panelen die handmatig met cement zijn bewerkt en zo verwijzen naar de betonarchitectuur van bunkers. Deze tentoonstellingsarchitectuur verbeeldt de menselijke drang om het giftige te beheersen, te verbergen, of ons er tegen te beschermen – een nood die typerend is voor hoe we omgaan met het ongewenste en onze westerse “wat niet weet, wat niet deert” mentaliteit.

De andere bijdragen van Tirtiaux zijn subtiele verwijzingen naar de teksten in de tentoonstelling die het begrip “toxiciteit” koppelen aan case studies in België. Echte en namaak kijkgaten bieden zicht op de saneringswerken die binnenkort zullen starten in het gebouw van Kunsthal Extra City (de bodem is vervuild door het voormalig gebruik van het pand als industriële wasserij) en de giftige materialen die nog steeds aanwezig zijn (zoals ondergrondse pijpen met asbest). De flikkerende neonlampen herinneren aan onbetrouwbare en gevaarlijke energiebronnen (getuige de slechte staat van de Belgische kerncentrales). De grote foto van ‘Symphony

in White, No.1' (1861-62) van de Amerikaanse schilder James McNeill Whistler verwijst naar het eeuwenlange gebruik van giftige kleurstoffen door kunstenaars, specifiek het loodwit dat werd ingezet als pigment en als cosmetisch product voor de vrouwelijke huid.

Adrien Tirtiaux is geboren in 1980 in Brussel (BEL) en woont en werkt in Antwerpen (BEL).

Adrien Tirtiaux, 'Toxic Tales', (2019), work in progress

11. Various Artists

‘toxiThropea.sunset’ (2019)

Gaat de mensheid de ondergang van deze wereld gewoon aanschouwen? ‘toxiThropea’ is een reeks werken die poëtisch en sensueel spreken over de gespannen en toxische relatie tussen mens en natuur. Het verbeeldt een toekomst waarin onze hulpbronnen op aarde zijn uitgeput en de mens bijna is uitgestorven. Het toont ons een omgeving die niet meer in staat is zichzelf te herstellen. De toeschouwer is nog slechts getuige van een reeks esthetische simulaties van onze stervende, vergiftigde habitat.

Het werk is gemaakt van bonsaiboompjes – een doorgedreven vorm van domesticatie van de natuur door de mens – die voor langere tijd zijn ondergedompeld in ondefinieerbare giftige substanties. Het toont ons een blik op een toekomst waarin chemische processen de staat van de natuur hebben getransformeerd en de mens niet langer een rol speelt. De schoonheid verbergt de kwetsbaarheid en de hoeveelheid energie die nodig is om het werk “in leven” te houden.

‘toxiThropea’ maakt deel uit van het project ‘Água com Gás’ waarin het Brusselse collectief Various Artists verschillende thema’s onderzoekt die gerelateerd zijn aan water, zoals de privatisering van watervoorzieningen, vervuiling, of de uitputting en verzilting van waterbronnen.

Various Artists is een kunstcollectief (actief sinds 1993) gevestigd in Brussel (BEL) en bestaande uit 24 fictieve leden. Het collectief is een “Gesamtkunstwerk” waarin alle onderzoeksthema’s en artistieke praktijken van de 24 leden samenkomen in installaties en projecten.

Various Artists, 'toxiThrope', (2018), foto door Chantal van Rijt, courtesy de kunstenaars

KUNSTHAL EXTRA CITY STAF

algemeen directeur Adinda Van Geystelen
communicatie Lotte De Voeght
bemiddeling Ine Vermeylen
productie Eline Verstegen
financiën Tijs Lammar
assistentie Joke Desmet
techniek Gary Leddington
stagiairs Manon Bolssens, Roxanne Lieckens, Shana Van den Broeck

FREELANCE MEDEWERKERS

installatieteam Jack Davey, Baldvin Einarsson, Oscar Hugal
assistentie Adrien Tirtiaux Jo Caimo, Valentin Cernat, Vincent Van Dijck
muurschrift Eva Mund
graphic design Jef Cuypers
website Studio RGB
vertaling scripts werken Lieven De Maeyer
gidsen Manon Bolssens, Dorien De Clippel, Eléa De Winter, Isabel Fredeus, Nina Hendrickx, Katrin Kamrau, Roxanne Lieckens, Ilona Roesli, Eva Soenens, Els Tavergne, Joke Vanhaevre, Barbara Van den Eynde, Lore Van Roelen
fotografen Mark Rietveld, Tomas Uyttendaele

Extra FIKA Café Annelies Wuyts, Sofie Wuyts

BROCHURE

teksten Antonia Alampi
vertaling en redactie Lotte De Voeght
graphic design Jef Cuypers

MET DANK AAN

De Raad van Bestuur van Kunsthal Extra City

De kunstenaars en de medewerkers aan de tentoonstelling en ‘Cahier #5’

Al Design El Rayess, AMS Digital, ARTX Designagentur Berlin, Yousri Ben Abdelhafidh, De Wieuw, Fonk vzw, Milo-Profi

Eikelstraat 29, 2600 Antwerpen
do–za, 13:00-18:00,
zo, 11:00-18:00
TICKET € 5/3/1/0
www.extracity.org

Vlaanderen verbeelding werkt
STAD ANTWERPEN
Senatsverwaltung für Kultur und Europa | be Berlin
CONTOUR BIENNALE 9

ACTIVITEITEN ‘DEADLY AFFAIRS’

GRATIS RONDLEIDINGEN OP ZONDAG
om de twee weken op zondag:
31.03, 14.04, 28.04, 12.05, 26.05, 09.06 en 23.06, om 14:00

DANIEL LAMBO
Gesprek en screening film ‘Ademloos’ (2018)
18.04, om 19:30

GRATIS RONDLEIDING TIJDENS HET ANTWERP ART WEEKEND
19.05, om 14:00

FILMPROGRAMMA ‘DEADLY AFFAIRS’
samengesteld door Anne Reijniers en Rob Jacobs
29.05, om 19:30

GRATIS RONDLEIDING TIJDENS DE FINISSAGE
30.06, om 14:00

NATASCHA SADR HAGHIGHIAN & ASHKAN SEPAHVAND
‘Carbon Theatre – Act III’, (2019)
Luistersessie tijdens de finissage van de tentoonstelling / Een samenwerking tussen de Contour Biennale 9 (opdrachtgever), Kunsthal Extra City en SAVVY Contemporary.
30.06, om 15:30